

Arbeiderpartiet

Bærum Arbeiderparti

Programutkast 2023 - 2027

Innholdsfortegnelse

Bærum kan bedre.....	6
Tillitsreform	7
Barn og unge	8
En god oppvekst varer livet ut	8
Svangerskap-, fødsels- og barselomsorg	8
Bærum Arbeiderparti vil:.....	8
Barnehage.....	8
Skole	9
Teknologi og læring.....	10
Skolefritidsordningen (SFO)	10
Fra SFO til aktivitetsskole	11
En trygg ungdomstid	11
Inkludering og integrering	12
Bedre levekår for mennesker med funksjonsnedsettelse	13
Aktiv seniorpolitikk.....	14
Muligheten til å stå lenger i arbeid.....	14
En aldersvennlig kommune fra pensjonsalder.....	14
Helse og omsorg	15
Velferdsteknologi	15
Hva er viktig for deg?.....	15
Rekruttere og beholde helsepersonell.....	16
Helsehus i Bærum kommune	16

Legetjenester	17
Habilitering og rehabilitering	18
Tannhelsetjenesten.....	18
Bærum sykehus.....	18
God eldreomsorg.....	18
Psykisk helse.....	19
Rus og rusavhengighet.....	20
Frihet fra vold og overgrep	22
Folkehelse.....	23
Arbeid	24
Bærum kommune - en trygg og attraktiv arbeidsgiver	24
Inkluderingsdugnad.....	25
Livslang læring:.....	25
Lærlinger	25
Klima, miljø og natur	26
Fjord og kyst.....	26
Areal til rekreasjon og fritid.....	27
Bolig og samferdsel.....	27
Bolig.....	27
Sosial boligpolitikk	28
Samferdsel	28
Landbruk.....	28
Idrett, kultur og fritid	29

Fritidsstipend	29
Idrett.....	30
Organisert idrett.....	30
Idrettsanlegg.....	30
Utleie av utstyr	31
Uorganisert idrett og aktivitet.....	31
Friluftsliv og fritid.....	31
Møteplasser	32
Kultur.....	32
Sambruk av kommunale bygg.....	33
Bibliotek.....	33
Scener.....	33
Kulturskolen	33
Møte mellom skole og kultur.....	33
Bærum - et livssynsåpent samfunn	34
Museer	34
Kunst.....	34
Frivillighet	34
En aktiv kommunal næringspolitikk.....	35
Næringsvennlig kommune.....	35
Et mangfoldig arbeidsmarked	35
Jobbreiser	36
Ambisjoner for våre næringsparker.....	36

Gode sentrumsområder for jobb og hverdag.....	37
Innovasjon.....	37
Gründere og innovasjon i privat sektor	37
Kommunal innovasjon, kunnskapsutvikling og digitalisering	38
Samfunnsansvar.....	38
Anskaffelser	38
Demokrati og styring	39

1 **Bærum kan bedre**

2 *[En innledningstekst skrevet etter programmet vedtas]*

3

UTKAST

Tillitsreform

Grunnleggende velferdstjenester og infrastruktur er fellesgoder, og sikres best gjennom offentlig eierskap og drift, demokratisk styring og godt samspill mellom ledere og ansatte. Vi har gode kommunale tjenester i Bærum, men vi kan bli bedre. Bærum Arbeiderparti vil at innbyggerne skal få enda bedre tjenester og de ansatte en bedre arbeidshverdag ved å innføre tillitsreform i vår kommune.

Målet med en tillitsreform er:

- At de ansatte får større mulighet til å ta valg etter faglig skjønn, innbyggernes behov og de involveres i videre utvikling av tjenesten.
- At ledelsen er nært på arbeidshverdagen i tjenesten, slik at avgjørelser blir tatt med innsikt i den reelle situasjonen
- Detaljstyring og individuell målstyring fjernes og styringsmodeller basert på tillit og faglighet innføres
- At ansatt-representanter er med i alle prosesser og at medbestemmelse og at trepartssamarbeid skjer på de enkelte tjenestestedene
- At innbyggeren, som bruker, er en aktiv del av tjenesteutviklingen og gis mulighet til å bestemme mest mulig over egen hverdag.
- Alle tjenesteytere måles på hvor godt de oppfyller sitt samfunnsoppdrag, ikke vilkårlig valgte måltall.

For å kunne innføre en tillitsmodell så må det må være tilstrekkelig ressurser og kapasitet slik at det er rom for å endre og styrke tjenestene. Hele faste stillinger, økt grunnbemanning, og mer samarbeid på tvers av kommunen er helt nødvendig for å lykkes og gi alle Bærums innbyggere trygghet og kvalitet i møte med de kommunale tjenestene. Kommunen kommer heller ikke i mål uten tett samarbeid med de ansatte gjennom fagforeningene.

Innføring av tillitsmodellen i Bærum kommune vil bety:

- øke grunnbemanningen og sikre tilstrekkelig ressurser
- erstatte bruk av bemanningsbyråer med egen kommunal vikarsentral med faste ansatte som dekker fraværet i utvalgte sektorer
- delegere myndighet til lokale ledere med personal og budsjettansvar
- gi ansatte mer tid på jobb med brukere og mindre tid bak et skrivebord ved å kutte i administrasjonsoppgaver for fagpersonell.
- å gi ansatte mer tid og tillitt til å kunne følge opp elever, barn, brukere, eldre og pasienter
- tilrettelegge for samarbeid på tvers av kommunen ved bruk av IT-verktøy og digitale tjenester som snakker sammen

Bærum Arbeiderparti vil starte med noen utvalgte pilotprosjekter ved en innføring av tillitsmodellen, hvor lokale ledere skal styre og gjennomføre organiseringen inkludert bemanning av enheten etter et avtalt og besluttet mandat og budsjett. Prosjektene planlegges basert på at tillitsreformen skal komme nedenfra og ikke styres ovenfra. Bærum Arbeiderparti vil bruke partsamarbeidet med å kartlegge utfordringene og identifisere forbedringene for å få til en god arbeidsplass med nok folk, hvor innbyggerne får best mulig omsorg, service og læring.

Barn og unge

En god oppvekst varer livet ut

Bærum skal være en god kommune å vokse opp og være foreldre i. Arbeiderpartiet sitt mål er at barn skal vokse opp i trygghet, uansett hvem de er, hvor de kommer fra, og hvordan familien deres er satt sammen. Alle skal oppleve å være inkludert i nærmiljø og fellesskap.

Barnehager og skoler har en unik mulighet til å fange opp barn som sliter, reduserer sosial ulikhet og forebygger utenforskap. Arbeiderpartiet tar tidlig innsats på alvor og vil styrke laget rundt barna våre.

Bærum Arbeiderparti vil ha en raus kommune der alle har anledning til å realisere sine talenter, evner og muligheter. Gjennom en barnehage og skole med høy kvalitet og et meningsfullt innhold ønsker vi at foreldre og barn – uansett opprinnelse, trosretning og økonomiske situasjon, med stolthet skal kunne si at Bærum er deres hjemkommune.

Svangerskap-, fødsels- og barselomsorg

Svangerskaps-, fødsels- og barselomsorgen er i seg selv tidlig innsats. Det er både helsefremmende og sykdomsforebyggende og gir grunnlag og danner grunnlaget for å gi og motta tilstrekkelig helsehjelp, veiledning og støtte.

Bærum Arbeiderparti vil:

- at gravide opplever svangerskaps-, - fødsels- og barselomsorgen som helhetlig og trygg
- Styrke jordmordekningen i kommune slik at de som har behov og ønsker det får tilbud om å velge jordmor under oppfølgingen i svangerskapet, samt etterkontroll.
- Styrke helsesykepleierdekningen på helsestasjonen
- Fortsatt satse på lavterskeltilbudet *Akutthjelpen* til barnefamilier som er i en sårbar situasjon
- Fortsatt satse på Home Start som et verdifullt tilbud til familier som er i en sårbar situasjon

Barnehage

Barnehagen er første skritt utenfor familien. Årene barnet tilbringer i barnehage legger grunnlaget for barnets videre utvikling, for deltakelse i et større fellesskap, etablering av vennskap og viktig læring for å løse konflikter på en god måte. Tidlig innsats begynner i barnehagene med dyktige fagfolk som har tid og tillit til å følge opp hvert enkelt barn.

Bærum Arbeiderparti vil:

- Jobbe for at barnehager først og fremst driftes i kommunal regi eller av ideelle aktører
- Etablere kommunal forkjøpsrett av private barnehager som ønskes solgt
- Innføre minst 2 barnehageopptak årlig og følge opp med løpende opptak
- Oppfylle bemanningsnormen i barnehagene i hele åpningstiden og sette de samme kravene til private barnehager
- Synliggjøre og forbedre moderasjonsordninger for lavinntektsfamilier

- Innføre søskenmoderasjon for familier på tvers av barnehage og SFO
- Legge til rette for en pilotering på å øke grunnbemanningen
- At de kommunale barnehagene inngår i den kommunale vikarsentralen
- Se på mulighetene for «akuttplasser» for barn og familier som er i en sårbar situasjon
- Gjenåpne åpen barnehage for barn uten fast plass i barnehage
- Synliggjøre og forbedre moderasjonsordninger for lavinntektsfamilier når det kommer til barnehageplass
- Styrke tidlig innsats i barnehagene ved å satse på flere spesialpedagoger i barnehagene
- Innføre makspris på tilleggstjenester i barnehagene for å unngå ekskluderende aktiviteter
- Sikre at barna får sunn og variert mat gjennom barnehagedagen
- Rekruttere flere menn til å jobbe i barnehagen
- Legge til rette for kompetanseutvikling, videre- og etterutdanningsprogram for ansatte
- Innføre tillitsmodellen kommunale barnehager som gir lokale barnehageledere, pedagoger og øvrige ansatte mer tid og tillit til å anvende sin fagkompetanse til det beste for barna

Skole

Arbeiderpartiet ønsker en sterk fellesskole. En skole som favner om mangfold - hvor det er plass til alle og hvor det legges til rett for at alle får mulighet til å utvikle seg og sine talenter. Vi vil ha en inkluderende skole som ser hver enkelt elev og som bidrar til å utjevne forskjeller.

Elevene må holdes motiverte og nysgjerrige gjennom et helt skoleløp. Arbeidsformene i skolen må bli mer varierte og sammen med lærerne må vi jobbe for at skolens innhold må gjøres mer relevant for et fremtidig arbeids- og samfunnsliv. Kreativitet, problemløsning, digitalisering, praktiske og estetiske ferdigheter, fysisk aktivitet, samarbeid og kritisk tenkning må få større plass i skolen.

Bærum Arbeiderparti vil:

- Sikre tilstrekkelig faglig og pedagogisk kompetanse i alle undervisningstimer, samt redusere lærerløse timer
- Øke tiltak for tidlig innsats i skolen ved å satse på miljøterapeuter i skolen
- Satse på flere spesialpedagoger i skolen slik at barn og unge får hjelp når de trenger det
- Styre helsesykepleierdekningen slik at det er helsesykepleier tilgjengelig hver dag på alle skoler
- Sikre at kjønn, kjønnsuttrykk og seksualitetsmangfold er den del av undervisningsopplegget om seksualitet og grensesetting
- Sikre at elver får kvalifisert leksehjelp på alle trinn
- Sørge for et helhetlig tilbud av tilleggstjenester på Haug skole
- Innføre et sunt, enkelt og gratis skolemåltid
- Styrke skolebiblioteksordningen samt sørge for en tydeligere plan som løfter kvaliteten i skolebibliotekstjenesten
- Utvide ordningen med sommerskole
- Ivareta og utvikle BPA tjenesten som et likestillingsverktøy
- Opprettholde de alternative skolene – Glassverket, Skarva, Sandviksbukta
- Gjennomgang av svømmeopplæringen i grunnskolen med vekt på organisering og kvalitet
- Satse på god rådgivning og veiledning på ungdomsskolen med tanke på skolevalg

- Utrede «alternative» og mer praktiske opplegg for ungdom som strever med skolehverdagen
- Forebygge utenforskap, radikalisering og ekstremisme i skolen. Sørge for at elver i Bærumsskolen får tilbud om demokratiopplæring i samarbeid med stiftelsen 10. august, 22. juli senteret og demokrativerkstedet på Utøya
- Sørge for bedre samordning mellom ulike ordninger for utlån av idrettsutstyr, utstyrsbodene, som er i Bærum. Ha en ordning som gjør at noen av utstyrsbodene kan holde åpent på kvelder og i skoleferier.
- Styrke den kulturelle skolesekken
- Utrede muligheter for vaktmester på hver skole
- Legge til rette for kompetanseheving, etter- og videreutdanning for ansatte i skolen
- Sørge for at rektor får utøve sine kjerneoppgaver ved å tilføre støttefunksjoner
- Innføre tillitsmodellen skolen som gir rektorer, lærere og øvrige ansatte mer tid og tillit til å anvende sin fagkompetanse til det beste for barn og unge.

Teknologi og læring

- Gjennomgå hvordan teknologien brukes i barne- og ungdomsskolen med sikte på å sikre bedre læring, konsentrasjon og begrense unødig skjermtid
- Sikre nødvendig tilgang til fysiske læremidler og bøker
- Sikre dialog med foreldre og FAU om skjermbruk
- Bidra til bedre forskning på skjermbruk
- Innføre PC på ungdomsskolen
- Sikre tilstrekkelig kompetanseheving for lærerne når det kommer til pedagogisk bruk av digitale verktøy
- Sikre elevens personvern i alle applikasjoner brukt i skolen. Våre barns persondata er ikke til slags.

Skolefritidsordningen (SFO)

For å motvirke utenforskap og sikre gode oppvekstvilkår ønsker vi at flere vil benytte seg av SFO tilbudet i Bærum. Søskenmoderasjon er et bidrag til å sikre muligheten for dette. Bærum Arbeiderparti ønsker gode aktiviteter og planer for å heve kvaliteten på innholdet i SFO i hele kommunen. Et tiltak er å anerkjenne SFO som en helhetlig del av skolehverdagen og derfor ansette faglig bemanning i hele, faste stillinger.

Arbeiderparti vil:

- Synliggjøre og forbedre moderasjonsordninger for lavinntektsfamilier
- Innføre søskenmoderasjon på tvers av barnehage og SFO
- Utvikle en mer felles standard når det kommer til innhold og kvalitet som skal bidra til:
 - at barna får et variert tilbud som blant annet inkluderer leksehjelp og lek
 - at barna får mulighet for hjelp med skolearbeidet ved at det er en bedre kobling mellom skole og SFO
 - at alle barn daglig er i fysisk aktivitet
 - et sunt, enkelt, gratis skolemåltid og gi skolene mulighet til å organisere dette selv

- Heve kvaliteten i SFO gjennom å sikre ansatte med fagkompetanse, tilbud om hele og faste stillinger samt gi muligheter for etter- og videreutdanning

Fra SFO til aktivitetsskole

I en stadig mer hektisk hverdag for barnefamilier, ser Bærum Arbeiderparti behov for å tenke langsiktig. Hverdagen for mange i dag består av for liten tid til familie, fritid og sosiale relasjoner. Etter skolen bør våre barn ha tid til idretts- og fritidsaktiviteter, tid til matro og tid til å etablere vennskap. Høyt press på skolearbeid utenfor skoletid har allerede skapt store, varige forskjeller mellom barn som får hjelp til lekser hjemme og dem som ikke får det.

Det er fellesskolens ansvar å sikre gode læringsopplevelser i oppveksten. Derfor ønsker Bærum Arbeiderparti på sikt å gå fra Skolefritidsordning til å innføre Aktivitetsskole.

Aktivitetsskole innebærer en helhetlig skolehverdag med undervisning, ett sunt måltid hver dag, en time fysisk aktivitet med læring og nærhet til naturen, en styrket skolehelsetjeneste, samt veiledning og støtte fra faglig utdannede lærere til å fullføre lekser på skolen. Aktivitetsskole fokuserer på mestring gjennom læring, lek, utvikling av samarbeidsevner og skaper en arena for like muligheter.

Bærum Arbeiderparti vil:

- På sikt gå fra SFO til Aktivitetsskole

En trygg ungdomstid

Bærum Arbeiderparti vil:

- At helsesykepleier skal være tilstede på skolen hver dag på alle skoler i Bærum.
- Sikre lavterskeltilbud for psykisk helse.
- Innføre gratis sanitærprodukter på skolene.
- Innføre gratis vaksine mot hjernehinnebetennelse for ungdom i Bærum.
- Innføre et enkelt, sunt, gratis skolemåltid om dagen
- Skape flere møteplasser for ungdom, og utvide åpningstidene på flere eksisterende.
- Prøve ut nye metoder som gjør det lettere for gutter å oppsøke hjelp og gjennomgå de tilbudene de får
- Styrke helsestasjonstilbudet for gutter
- Sikre rusforebyggende tilbud og lavterskel hjelp til ungdom som sliter med rus.
- Innføre aktivitetskort i samarbeid med Akershus fylke for alle ungdommer i Bærum.
- Skape flere tilbud om sommerjobb for unge hvor kommunen tar et særlig ansvar.
- At alle voksne som jobber i skolen og i organisasjoner som har ansvaret for ungdom skal ha kunnskap og opplæring om hvordan kjenne igjen og reagere på overgrep.
- At Bærum kommune tar et særlig ansvar for å sikre unge uten skoleplass eller arbeid en meningsfylt hverdag
- at familievernkontorene og barnevernet skal få nødvendige ressurser.

Inkludering og integrering

Bærum skal være en kommune for mangfold hvor alle opplever å være en del av fellesskapet og får tatt i bruk sine ressurser. Da må vi legge til rette for god integrering i alle deler av lokalsamfunnet for innbyggere i alle aldre. Språk, barnehage, skole, arbeid og fritid er viktige nøkler.

Bærum Arbeiderparti vil:

- Ha en målrettet og god integreringsprosess fra dag en for alle som har fått opphold
- Tilby gratis barnehage og SFO for barn av foreldre på kvalifiseringsprogram og under språkopplæring
- Gjenåpne åpen barnehage for barn uten fast plass i barnehage
- Arbeide for at sosialfaglig kompetanse er tilgjengelig for barnehagene
- Styrke og synliggjøre ordningen med fritidsstipend. Kommunen skal synliggjøre tilskuddsordningene gjennom skoler og idrettslag, i forbindelse med inndekning av kontingent i idrettslag og støtte til idrettsutstyr
- Utvide åpningstidene i sommerskolen så flere kan benytte seg av tilbudet
- Sørge for bedre samordning mellom ulike ordninger for utlån av idrettsutstyr, utstyrsbodene, som er i Bærum. Ha en ordning som gjør at noen av utstyrsbodene kan holde åpent på kvelder og i skoleferier.
- Øke tilskuddet til frivillige organisasjoner som arbeider med integrering på tvers av ulike innvandrergupper som for eksempel Fellesverket
- Arbeide for trygge og gode tilbud ved fritidshusene
- Øremerke midler som sikrer at flere barn og unge kan delta i den organiserte idretten
- Engasjere idrettslagene i integreringstiltak
- Videreføre arbeidet med «Globale Bærum», det vellykkede samarbeidet mellom stat, kommune, næringsliv og frivillighet for å få innvandrere inn i jobb.
- Personer som står utenfor arbeidslivet og som har språkutfordringer skal få tilbud om kombinert språkopplæring og arbeidspraksis.
- Ta et krafttak for at kommunen skaffer flere utenfor arbeidslivet arbeidspraksis
- Styrke ordning med startlån for raskere å kunne etablere seg i egen bolig
- Bevare parsellhagen «Persillehagen» på Rykkinn og andre lokale inkluderingstiltak i Bærum
- Etablere et kontaktforum der kommunen inviterer de ulike innvandrergruppene til innspill om aktuelle integreringstiltak
- Arbeide for at svømmehallene i Bærum skal ha egne avsatte tider for kvinne- og herresvømming, et par ganger i uken
- Arbeide for at flere som kommer til Norge gjennom familieforening skal innlemmes i introduksjonsprogrammet
- Være spesielt oppmerksomme på utfordringene ved overgangen fra introduksjonsprogrammet til videregående opplæring og styrke veiledningen med tilbud om språkopplæring og praksis

Bedre levekår for mennesker med funksjonsnedsettelse

Bærum skal være en inkluderende kommune å bo og leve i. Tilrettelegging for mennesker med funksjonsnedsettelse er derfor viktig – både i arbeidslivet og livet for øvrig. Både samfunnet og den enkelte er tjent med at alle får utvikle og realisere sine ressursene.

Mennesker med funksjonsnedsettelse har ulike behov og ressurser. Alle ansvarlige instanser må bidra til å tilrettelegge for delaktighet og skape god tilgjengelighet i det offentlige rom.

Brukerstyrt personlig assistanse (BPA) gir funksjonshemmede praktisk bistand til å utføre handlinger som andre vanligvis klarer selv. En brukerstyrt assistanseordning gir funksjonshemmede mulighet til å styre eget liv, og denne retten må ivaretas av kommunen.

Bærum kommune skal gjennomgå tilstand, utfordringer og hva som bør gjøres for å bringe situasjonen i kommunen til å være i tråd med FN konvensjonen om rettighetene for personer med funksjonsnedsettelse (CRPD). Med utgangspunkt i dette skal kommunen utvikle en handlingsplan for å oppfylle konvensjonens intensjoner i kommunen.

Bærum Arbeiderparti vil:

- At FN konvensjonen om rettighetene for personer med funksjonsnedsettelse (CRPD) skal ligge til grunn for kommunens samfunnsplanlegging.
- Sikre at mennesker med funksjonsnedsettelse som mottar tjenester fra kommunen skal få et oversiktlig og sammenhengende tjenestetilbud, herunder at retten til individuell plan og koordinator oppfylles i praksis og etter intensjonen
- Universell utforming skal legges til grunn i planlegging av offentlige bygg, digitale løsninger, transport, uteområder og kommunikasjon.
- Jobbe for at flere kan selv få velge sin boform gjennom tilgjengelige boliger, tilgang til startlån, tilpasningstilskudd og kommunal bostøtte ved behov.
- I Bærum skal vi bevare nærscoleprinsippet. Det betyr økte ressurser til grunnskolen for å sikre at elever med funksjonsnedsettelse kan fortsette å gå på sine nærskoler i sitt nabolag.
- Ivareta og utvikle BPA tjenesten som et likestillingsverktøy
- Jobbe for et mer inkluderende arbeidsliv i kommunen hvor det ansettes flere med funksjonsnedsettelse i ordinære og tilrettelagte stillinger.
- Frisklivssentralene skal utvides til å inkludere kurs og veiledning for å styrke mestring, kunnskap og helse blant mennesker med funksjonsnedsettelse.
- Mennesker med funksjonsnedsettelse skal ha rett på meningsfull ferie og fritid.
- Mennesker med ulik utviklingshemming og funksjonsnedsettelse skal ha rett til å få sin arbeidsevne kartlagt av NAV. I dag er de ikke pålagt å kartlegge arbeidspotensialet til mennesker med utviklingshemming ved myndig alder. Ofte settes de rett på uføretrygd uten å få muligheten til å bidra i samfunnet. Det vil vi endre på.
- Styrke ressursene og fagkompetansen på Haug skole.
- Kommunen skal ha en plan for kvalifiserte avlastere.

Aktiv seniorpolitikk

Muligheten til å stå lenger i arbeid

Det skal være lettere for eldre arbeidstakere å fortsette i arbeidslivet. Å være i arbeid er viktig både for den enkelte, arbeidslivet og samfunnet som helhet. For å sikre at folk som ønsker det skal klare å stå lenger i jobb trengs et ryddig arbeidsliv. Gjennom mange år har seniorer opparbeidet seg lang erfaring og kunnskap om sine fagfelt. Kunnskapen står sterkt og er et viktig bidrag til neste generasjon.

Bærum Arbeiderparti vil:

- Øke sysselsettingen blant de over 50 og sørge for at de som ufrivillig faller utenfor arbeidslivet, får muligheter til å komme tilbake i jobb
- Legge til rette for etter- og videreutdanning og livslang læring
- Legge til rette for fagutdanning for voksne
- Gi lønn under utdanning, spesielt for studier som er av stor betydning for rekruttering til Bærum Kommune. Rammene legges i samarbeid med partene.
- Gjennomføre en tiltaksplan som sikrer et større aldersspenn i arbeidslivet og at flere står lenger i arbeid. Tiltak bør inkludere å tilrettelegge arbeidshverdagen, redusere arbeidsmengde og arbeidsbelastning.
- Etablere mentorordninger ved bruke seniorennes erfaring og kompetanse til å øke fagkunnskapen blant yngre og andre ansatte i arbeidslivet
- sikre god veiledning som letter overgangen til pensjonisttilværelsen
- sørge for at seniorenne får en verdig avslutning på et langt arbeidsliv

En aldersvennlig kommune fra pensjonsalder

Bærum Arbeiderparti ønsker at man skal kunne delta og bidra i samfunnet så lenge man har mulighet og ønsker etter pensjonsalder. Vi vil arbeide for en aldersvennlig kommune som tilrettelegger for at pensjonister og eldre kan holde seg aktive, medvirke og delta i samfunnet ved å:

- etablere samarbeidsordninger mellom barnehager/skoler/idrett/sykehjem/møteplasser og pensjonister for frivillig innsats
- etablere en ordning for at pensjonister kan bidra med leksehjelp og lesehjelp i SFO, og være ressurspersoner
- Legge til rette for at flere pensjonister kan jobbe som vikar i kommunen
- etablere Informasjonsarenaer med mulighet for muntlig, digital, skriftlig og praktisk bistand – på flere språk
- å etablere en kommunal tjeneste som gir innbyggere IT hjelp
- tilby IT hjelp og opplæring ved senior sentre/møteplasser
- sikre analoge alternativer til mobil app ved kjøp av billett på offentlig transport
- videreføre og utvide seniorbuss tilbudet som kan bestilles for kjøring
- innføre tilskuddsordninger for utbedring av egen bolig til livsløpsstandard
- ha møteplasser og senior sentre lett tilgjengelig med aktivitet, underholdning og matservering

- 363 • vedlikeholde gangveier og benker for lett å kunne holde seg aktiv
364 • styrke og fornye seniorsentrene slik at flere tar dem i bruk og etablere et senter i Sandvika
365

Helse og omsorg

368 Bærum Arbeiderparti står for gode og sammenhengende helse- og omsorgstjenester gjennom hele
369 livet. Samarbeidet innad i kommunen og mellom hjelpeapparatet der og spesialisthelsetjenestene
370 må være godt. Kommunen skal legge til rette for gode helse- og velferdstjenester som en trygg
371 ramme for livet. Da må det være riktig kompetanse og nok kapasitet på tjenestestedene.

Velferdsteknologi

373 Helse- og omsorgstjenestene som tilbys Bærums innbyggere skal være av høy kvalitet med tid til
374 hver enkelt bruker og gode forhold for både ansatte, brukere av tjenestene og deres pårørende.

377 Den teknologiske utviklingen fører til en enklere hverdag for de fleste. Arbeiderpartiet ønsker at
378 kommunen skal tilrettelegge for bruk av digitale hjelpemidler i tjenestene. Helse- og
379 omsorgstjenestene er kanskje det området der vi kommer til å se størst endring i årene som
380 kommer. Arbeiderpartiet vil at innbyggerne og kommunens ansatte skal være med å utforme sin nye
381 digitale hverdag og prioritere hva vi skal sette først og hvordan vi skal høste erfaring.

383 Vi ønsker mer og ikke mindre mellommenneskelig kontakt, selv om mye kommer til å foregå digitalt.
384 Arbeiderpartiet vil sikre gode velferdstjenester til dem som ikke behersker den nye teknologien.

385 Bærum Arbeiderparti vil:

- 387 • Tilby digitale kurs og trening gjennom seniorsentrene
- 388 • Legge til rette for at unge kan bistå eldre i digital trening
- 389 • Styrke satsingen på trygghetsteknologi for hjemmeboende eldre
- 390 • Tilby rimelig trygghetsalarm for å kunne bo trygt lenger hjemme – gratis for de med lav
391 inntekt
- 392 • I samarbeid med pasienter og ansatte styrke satsingen på digital hjemmeoppfølging som
393 supplement til hjemmebesøk.
- 394 • at brukerne skal ha rask og enkel tilgang til tekniske hjelpemidler og veiledning i bruken av
395 dem som gjør hverdagen enklere

Hva er viktig for deg?

397 Bærum Arbeiderparti vil ha helse- og omsorgstjenester som gir trygghet og livskvalitet for brukere
398 og pårørende, og gode og utviklende arbeidsforhold for ansatte. Derfor vil vi innføre en tillitsmodell
399 for omsorgstjenestene i Bærum.

402 «Hva er viktig for deg?» er ledestjernen for helse- og omsorgsarbeidet i tillitsmodellen. Du som
403 bruker bestemmer mer over hvilken hjelp du kan få i det daglige. Du og dine pårørende skal ha få
404 ansatte å forholde dere til. Det skal være kort vei fra ønske til beslutning om tiltak.
405

I hvert team skal det være sykepleiere, helsefagarbeidere, hjemmehjelpere, fysioterapeut, ergoterapeut og saksbehandler(e). Teamene skal samarbeide med fastlegen din i medisinske spørsmål og med ernæringsfysiolog og psykolog ved behov.

Bærum Arbeiderparti vil:

- innføre en tillitsmodell i hjemmetjenesten i samarbeid med ansatte, brukere og pårørende

Rekruttere og beholde helsepersonell

Det er et stort problem at kommunen over tid ikke greier å løse de store bemanningsutfordringene innen pleie og omsorg. Arbeiderpartiet satser tungt på å rekruttere og beholde ansatte i kommunen. Arbeidet må settes i system og med mange innsatser, skal vi lykkes!

Bærum Arbeiderparti vil:

- Ha konkurransedyktige lønns- og arbeidsforhold med nabokommuner og helseforetakene
- Styrke grunnbemanningen på tjenestestedene for å sikre høyt arbeidsnærvær
- At hele og faste stillinger er hovedregelen ved ansettelse for å sikre kontinuitet, kvalitet og fag- og arbeidsmiljø
- Ha en handlingsplan for å rekruttere og beholde sykepleiere og helsefagarbeidere i kommunen.
- Legge til rette for bedre nærledelse i tjenestene og redusere antallet hver leder har direkte personalansvar for betydelig.
- erstatte bruk av bemanningsbyråer med egen kommunal vikarsentral med faste ansatte som dekker fraværet.
- Legge til rette for at helsefagstudenter kan være ferievikarer
- Ekstra innsats med norskopplæring for ansatte som har behov for det
- Legge til rette for kompetanseheving og livslang læring for de ansatte

Helsehus i Bærum kommune

Kommunen får stadig større ansvar for å yte helse- og omsorgstjenester til sine innbyggere. For at Bærum kommune skal sikre gode tjenester i fremtiden må kommunen tiltrekke seg dyktige fagpersoner, bygge på sterke fagmiljøer og drive kunnskaps- og kvalitetsutvikling. Ikke minst må kommunen bli bedre til å se ulike tjenester i sammenheng og stimulere til samarbeid mellom disse; For at du skal få den beste hjelpen tilpasset nettopp deg når du trenger det. Vi vil at Bærum kommune skal gå foran i dette arbeidet.

Derfor vil Bærum Arbeiderparti etablere et Helsehus i Bærum. Tjenestene som Helsehuset skal inneholde vil velges ut på bakgrunn av kommunens behov. Helsehuset skal være en drivkraft for å løfte kvaliteten i alle helsetjenester i Bærum. Det betyr også mer brukervennlighet i tilbudene.

Vi vet at stimulerende fagmiljø virker som trekkplaster på engasjert helsepersonell. Ved å kombinere pasientbehandling, utdanning, kvalitetsutvikling, brukeropplæring og -medvirkning og forskning som likeverdige oppgaver får vi en vinn-vinn situasjon. Samtidig som Bærums innbyggere får glede av bedre tjenester vil også flere fagfolk ønske å jobbe i kommunen.

Helsehuset skal ha følgende oppgaver tett knyttet til pasientrettet arbeid:

- 1) Praksis for studenter som er under utdanning eller etter- og videreutdanning innen helsefagene
- 2) Kvalitetsutvikling i tjenestene
- 3) Forskning innen kommunale helse- og omsorgstjenester
- 4) Brukeropplæring og brukervedvirkning

Alle funksjonene er likeverdige. På alle områdene skal det være egenaktivitet, men Helsehuset skal også fungere som kompetanse og ressurscenter for resten av tjenestene i kommunen.

Det må inngås samarbeid med universitet, høyskoler og fylkeskommune. Videre kan det også inngås samarbeid med andre kommuner og helseforetak for å få til dette nødvendige løftet.

Bærum Arbeiderparti vil:

- Ha sterkere kommunal innsats i den kliniske utdanningen av helse- og velferdspersonell i universitets- og høyskole-sektoren i studentundervisning, spesialist- og etterutdanning
- Øke antall praksisplasser for studenter og honorere studentveiledning
- Styrke kommunens forskningsinnsats, pasientopplæring, brukervedvirkning og -opplæring og kvalitetsforbedringsarbeid innen helse og omsorg
- Søke samarbeid med Vestre Viken helseforetak, universitet og høyskoler om disse oppgavene for å gjøre kommunen til en mer attraktiv arbeidsgiver.
- Bidra til utdanningsprogram for helsefagarbeidere for ufaglært arbeidskraft i samarbeid med Akershus fylkeskommune.
- Vurdere samlokalisering av kommunale tjenestetilbud for å oppnå bedre tverrfaglig samarbeid og sikre store nok miljø til å ta ut utdannings-, kvalitetsforbedrings- og forskningspotensialet
- At ansatte seniorer kan være mentorer for helsepersonell under utdanning på alle utdanningsnivå.
- Sikre hensiktsmessig oppgavedeling mellom faggrupper slik at alle får brukt sin kompetanse og de samlede ressursene blir best utnyttet for pasienter og brukere.
- Sette oppfølgingen av kvalitet i helse- og omsorgstjenestene i system.
- Jevnlig publisere tilstandsrapporter om kvalitet i helse- og omsorgstjenestene
- Etablere en åpenhets- kvalitetsforbedringskultur i tjenestene gjennom løpende lokale, ansatt-drevne kvalitetsforbedringsprosjekter

Legetjenester

Fastlegene trenger mer tid til pasientene. Fastlegeordningen skal dimensjoneres slik at legenes arbeidstid blir akseptabel og tilgjengeligheten til legetjenester for kommunens innbyggere er god. Arbeidet må skje i tråd med den nasjonale gjenreisningen av fastlegeordningen. Legevakten må styrkes.

Bærum Arbeiderparti vil

- videreutvikle legetjenestene i kommunen i samarbeid med de tillitsvalgte, brukerne og samarbeidspartnerne til fastlegene
- ha flere fast ansatte fastleger

- bedre samarbeidet mellom legevakt og fastleger om pasienter som oppsøker legevakten for helseproblemer som ikke er akutte
- styrke eksisterende legevakt på Bærum sykehus fremfor å spre ressursene på flere
- ha flere hele faste stillinger for leger og øvrig helsepersonell på legevakten
- utrede behovet for mer plass og flere ansatte på legevakten

Habilitering og rehabilitering

Hverdagsrehabilitering i hjemmet skal være en integrert del av teamoppgavene i tillitsreformen.

Bærum Arbeiderparti vil:

- arbeide for et godt rehabiliteringstilbud i kommunal regi
- utvikle samarbeidet om rehabiliteringstjenester med rehabiliteringsinstitusjonene i kommunen
- utrede behovet for bassengtrening i varmt vann og øke kapasiteten om nødvendig
- at mennesker med funksjonsnedsettelse skal gis individuelle rehabiliteringstilbud

Tannhelsetjenesten

Tannhelsetjenesten drives av fylkeskommunen. Bærum kommune må samarbeide med Akershus fylkeskommune om å utvide fri alminnelig tannhelsetjeneste for nye grupper og sørge for at de som har rett til fri tannbehandling, faktisk får det.

Bærum Arbeiderparti vil:

- Arbeide for at tannhelsetjenester er tilgjengelig for alle

Det vises til Akershus Arbeiderpartis program om tannhelse.

Bærum sykehus

Arbeiderpartiet står for jevnere fordeling av spesialfunksjoner mellom sykehusene i Bærum og Drammen til alle som bor i Vestre Viken. Det skal være et bredt poliklinisk tilbud ved Bærum sykehus. Bygging av nytt sykehus i Drammen må ikke gå ut over kvaliteten på driften av Bærum sykehus.

Bærum Arbeiderparti vil:

- Bærum sykehus skal være et moderne sykehus med akutttilbud og med et bredt tjenestetilbud av høy kvalitet.

God eldreomsorg

Vi lever stadig lenger. Mange eldre deltar i samfunnslivet på lik linje med yngre generasjoner. De har glede av de generelle aktivitetsmulighetene i samfunnet.

I dette kapitlet omtaler vi tjenester og tilrettelegging for eldre som trenger omsorg og oppfølging for å leve gode liv.

Omsorgstilbudene må ha en grunnleggende god kvalitet og være innrettet etter den enkeltes behov. De fleste ønsker å bo hjemme så lenge det er mulig, og kommunen skal tilrettelegge for det. Noen vil imidlertid trenge omsorgsbolig en periode. Det er viktig at det er en sykehjemsplass tilgjengelig når hjem eller omsorgsbolig ikke er tilstrekkelig godt tilbud. Institusjonstilbudet må organiseres slik at mentalt friske sykehjemsbeboere får gode bomiljø sammen med likesinnede. Unge pleietrengende må få individuell vurdering av hva som er et godt botilbud for dem.

Bærum Arbeiderparti vil

- Innføre tillitsmodellen i helse og omsorgssektoren som
 - gir helsepersonell tillit til å kunne medvirke til pasientens beste og bedre et samarbeid på tvers av helsesektoren
 - gir lokale tjenesteledere, sykepleiere, helsefagarbeidere og øvrige ansatte mer tid og tillit til å anvende sin fagkompetanse til det beste for beboere på sykehjem og i hjemmetjenesten
 - etablerer tverrfaglige team for å følge opp kvaliteten i omsorgstjenesten og fokuserer på tilbakemeldinger fra brukere, pårørende og ansatte om hvordan tjenesten fungerer og kutte ut kvantitetsmål/stoppeklokken
- heve kvaliteten i eldreomsorgen gjennom økt fagbemanning
- eldreomsorgen skal fortrinnsvis drives i kommunal regi
- at kommunen tilbyr kartleggingssamtaler med de eldre før fylte 75 år
- at kommunen styrker det brannforebyggende arbeidet for hjemmeboende eldre
- at behovet for antall sykehjemsplasser og omsorgsboliger skal oppfylles
- Ansette avansert kliniske allmennsykepleier (AKS) i alle hjemmetjenestedistrikt og sykehjem for å styrke kartlegging og vurdering av alvorlig syke, veilede annet personell og være et bindeledd mot fastlegene.
- styrke avlastningstilbud for pårørende med store omsorgsoppgaver
- Sikre et eget pårørendesenter i Bærum for kurs, veiledning og informasjon
- styrke dagsentrene med fysioterapeuter, ernæringsfysiolog og miljøterapeuter
- legge til rette for gode generasjonsmøter i sykehjem ved å styrke samarbeid med barnehager og skoler.
- Arbeide for at eldre og deres pårørende fra ulike kulturer skal være trygge på at integritet, verdighet og individuelle behov blir ivaretatt
- Sikre beboere på sykehjem aktivitet ved å ansette miljøterapeuter og aktivitører
- Etablere samarbeid med den ideelle stiftelsen «Livsglede for eldre» for å styrke kvaliteten i eldreomsorgen.
- Styrke lavterskeltjenester for mennesker med demens, blant annet gjennom å øke bruken av koordinatører og demensteam
- Øke tverrfagligheten i eldreomsorgen for å styrke innholdet i tjenesten.
- Sikre utvikling av hverdagsrehabilitering
- Styrke omsorgstilbudet ved livets slutt og bedre tilbudet om palliativ omsorg og medisinsk hjelp, også for de som ønsker å dø hjemme
- Legge til rette for godt samarbeid med frivillige og ideelle aktører i eldreomsorgen herunder besøksvenner med dyr.

Psykisk helse

Motgang, oppturer, sorg, hverdager, uro, nedture, stress, festdager – det er livets gang!

De aller fleste psykiske utfordringer løses sammen med venner, familie, lærer eller gode kolleger – uten at helsetjenestene er involvert.

Alle burde ha noen å snakke og være sammen med som man kan være fortrolig med. Ufrivillig ensomhet over tid er ingen god venn – og kan sette dype spor i sinnet.

Er det ikke nok med selvhjelp og gode venner, har kommunen og frivilligheten mange tilbud med lav terskel for å gi hjelp; fastlege, helsestasjon for unge, skolehelsetjeneste, kontakttelefoner, legevakt, ulike åpne møteplasser og lavterskel psykologtjeneste. Men kapasiteten til å yte rask hjelp er varierende.

Tilgangen på spesialisthelsetjenester innen psykisk helsevern for alle aldersgrupper er et knapphetsgode. Et utstrakt samarbeid med de psykiske helsetjenestene i kommunen er derfor avgjørende for de som trenger hjelpen.

For å forebygge alvorlige psykiske plager er det viktig at miljøet rundt den enkelte er godt og trygt – i familie, hjem, nabolag, barnehage, skole, arbeid og fritid. Kommunens innsats er avgjørende for tryggheten i samfunnet og dermed for folks psykiske helse.

Bærum Arbeiderparti vil:

- styrke arbeidet med gode møteplasser i lokalmiljøene, fritidsklubber for uorganisert ungdom og seniorsentre
- at psykisk helsehjelp skal være lett og raskt tilgjengelig for alle på kommunenivå uten henvisning
- Videreutvikle tilbudet Rask psykisk helsehjelp – et etablert kommunalt lavterskel tilbud uten behov for henvisning
- at barn og unge raskt enkelt skal få hjelp når de henvender seg til skolehelsetjenesten, fastlege, helsestasjon for unge og innen psykiske helsetjenester
- ha flere tilpassede tiltak rettet mot spesielt utsatte grupper for å forebygge ensomhet og isolasjon
- styrke legevaktens tilbud til mennesker med akutte psykiske helseproblemer
- styrke helsetilbud for unge menn
- styrke selvmordsforebyggende arbeid
- åpne for selvinnleggelse i kommunalt døgnåpent lavterskeltilbud
- ha fast koordinator for mennesker med langvarige og sammensatte behov
- at pårørende kan inkluderes i sterkere grad i oppfølgingen når pasienten åpner for det
- sikre arbeidsplassen som et fortsatt viktig bidrag til god psykisk helse og satse på tiltak for å håndtere negativt stress
- Ansette erfaringskonsulenter i psykiske helsetjenester
- Styrke eksisterende lavterskeltilbud innen psykisk helse i rusomsorgen

Rus og rusavhengighet

Forebyggende arbeid er viktig for å hindre rusavhengighet. Familie og omgangskrets er de viktigste rollemodellene når det gjelder syn på og faktisk alkohol- og rusmiddelbruk. Skolene er viktige arenaer for å opplyse om konsekvenser av å ruse seg og forebygge rusbruk. Det er viktig at arbeidet

643 starter i tidlig alder, og at alle tiltak, læring og informasjon om rusmidler skal være balansert og
644 basert på kunnskap og god forskning.

645
646 Totalkonsumet av alkohol og rusmidler må ned. Vi må støtte de som ikke ønsker å ruse seg og
647 hjelpe – ikke straffe – de som er i ferd med å få eller har rusavhengighet.

648
649
650
651
652 *Dissens*
653 *Bærum Arbeiderparti mener nivået for antall brukerdoser som riksadvokaten mener skal være lovlig,*
654 *er altfor høyt.*

655 *Flertallet ønsker å beholde setningen over:*
656 *Flertallet består av: Thilde Marie Børsum, Reidar Kleppe, Cathrine Chaffey, Bjørn Lydersen, Unni*
657 *Tønning, William Høie, Kjell Maartmann-Moe, Elisabeth Nasset, Helene Borhaug*

658
659 *Dissens*
660 *Mindretallet ønsker setningen strøket. Mindretallet består av: Kirsti Margrethe Mortensen.*

661
662
663 Rusavhengige må lett kunne komme i kontakt med hjelpeapparatet og hjelpen må være godt
664 koordinert. Sosiale møteplasser og daglige aktiviteter er vitale for å få livsglede og troen på et
665 bedre liv. Viktigheten av ettervern og oppfølging må styrkes slik at man forblir rusfri etter
666 behandling. Bolig, arbeid og rusfritt sosialt miljø er viktige forutsetninger kommunen kan bidra med.

667
668 Bærum Arbeiderparti vil følge opp regjeringen Støres arbeid med rusreform og treffe tiltak i tråd
669 med denne vi mener er bra for den lokale ruspolitikken. Vi vil følge opp vedtakene som er gjort i
670 kommunestyret og få tiltakene på plass og i drift, før vi går videre.

671
672 Konsekvensene av rusreformen for bl.a. skolegang og arbeidsliv og hjelpebehov må følges nøye
673 med følgeforskning. Likeså utviklingen av tilgang på rusmidler i samfunnet. Det er viktig at
674 avkriminalisering av brukerdoser av narkotika ikke blir et frislipp for salg av narkotika og fører til
675 større problemer for flere enn det er intensjonen å løse.

676
677 Bærum Arbeiderparti vil:

- 678 • Følge opp regjeringen Støres rusreform der helsehjelp er det bærende prinsipp.
- 679 • Styrke bevilgningene til kommunens rusforebyggende arbeid og oppfølging av
- 680 rusavhengige.
- 681 • at ettervern og oppfølging av rusavhengige skal styrkes når det kommer til bolig-, jobb- og
- 682 utdanningstilbud
- 683 • at rusavhengige skal få god og koordinert behandling, oppfølging og ettervern
- 684 • ha fast koordinator for mennesker med langvarige og sammensatte behov

- at skolene aktivt skal jobbe med opplysning om farene ved rusbruk overfor elvene og deres foresatte
- ha særlig fokus på tiltak for å forebygge alkoholmisbruk hos eldre
- ha godt tilbud for akutte problemer innenfor rus og psykiatri
- At barn og unge i familier med rusproblematikk følges opp tett
- At det opprettes en veiledningstjeneste for foresatte om rusproblematikk
- Styrke samarbeidet med politi om opplysnings- og forebyggingsarbeidet mot rusavhengighet
- Videreføre arbeidet i Samordning av Lokale rus og kriminalitetsforebyggende Tiltak (SLT)

Frihet fra vold og overgrep

Vold og overgrep er utbredt i alle deler av samfunnet og har mange uttrykksformer og finner sted der mennesker ferdes og oppholder seg.

I Bærum kommune arbeides det aktivt for å forebygge voldsutøvelse langs mange akser.

En forvaltningsrevisjon nylig av vold mot ansatte i Bærum kommune har avdekket at ansatte i kommunen i betydelig og stigende grad er utsatt for vold.

Innbyggernes opplevelse av god livskvalitet – bolig, arbeid, inntekt å leve av, barnehage, skole, fritidstilbud – er alle avgjørende bidrag i forebyggingen av vold og overgrep.

Seksuelle overgrep på nettet er en stigende utfordring.

Vi står sammen om å støtte opp om de som rammes av vold og overgrep.

Bærum Arbeiderparti vil at familievernkontorene og barnevernet skal få nødvendige ressurser. Bedre rutiner for å styrke barn og foreldres samspill, trygghet og sikkerhet bør prioriteres.

Bærum Arbeiderparti vil:

- Gjennomføre alle vedtakene i vedtatte handlingsplaner for vold, seksuelle krenkelser og overgrep mot barn og unge, vold i nære relasjoner, rusmiddelpolitisk handlingsplan og handlingsplan mot ekstremisme
- Sørge for velfungerende krisesentre
- at institusjoner som barnehager og skoler utformes på en måte som hindrer overgrep
- at ungdom i faresonen gis god oppfølging og motiveres til positive aktiviteter, utdanning og arbeid
- bygge opp under politiets rolle som et synlig og forebyggende organ i lokalmiljøet
- at ofre får god hjelp og oppfølging, herunder mulighet for fri rettshjelp
- utvide tilbudet om voldsalarm og omvendt voldsalarm
- styrke politiets arbeid mot nettovergrepere, hatkriminelle
- ha mer undervisning i konfliktløsning i skolen
- styrke opplysningsarbeidet om hvordan man kan beskytte seg mot vold og overgrep på nettet
- styrke oppfølgingen etter fylte 18 år av ungdom som har vært under offentlig omsorg.

Folkehelse

Bærum Arbeiderparti bygger sin folkehelsepolitikk på FNs bærekraftmål.

Folkehelsearbeid er samfunnets innsats for å påvirke faktorer som direkte og indirekte fremmer befolkningens helse og trivsel, psykisk og kroppslig sykdom og skade. Folkehelsearbeid skal bidra til å beskytte mot helsetrusler. Jevnere fordeling av faktorer som direkte og indirekte påvirker helsen, er også en viktig del av folkehelsearbeidet.

Trygge, gode og forutsigelige rammer for livsutfoldelsen er en forutsetning for god livskvalitet. Livskvalitet er et viktig mål for folkehelsearbeidet. Kommunen skal legge til rette for et helsefremmende samfunn, som bidrar til å utjevne sosiale helseforskjeller. Vi må ha god oversikt over helsetilstanden i befolkningen for å kunne identifisere hvor vi skal sette inn innsatsen.

Sosial ulikhet i barneårene forplanter seg til dårligere helse og livskvalitet senere i livet. Barn og unge som vokser opp i lavinntektsfamilier får ikke samme mulighet som sine jevnaldrende.

I følge Ungdataundersøkelsen 2022 mangler 4.000 unge i Bærum en fortrolig venn! Det kan gi grunnlag for mye rotløshet og psykisk uhelse. Dette vil Arbeiderpartiet gjøre noe med! Vi vil særlig sette inn innsatsen i folkehelsearbeidet i livsfasene

- 1) – 9 måneder til tre år
- 2) skolealder, fullføring av skole med overgang til arbeid
- 3) utsette skrupelighet i alderdommen så man kan bo hjemme lengst mulig

Bærum Arbeiderparti vil

- Arbeide for å løfte husholdninger ut av vedvarende lavinntekt
- Gjøre det lettere for folk å ta de gode valgene for egen helse
- Fortsette det forbyggende arbeidet mot tobakk og rusbruk
- Legge til rette for godt smittevernarbeid og høy vaksinedekning
- Bruke Folkehelsas folkehelseprofil, Ungdata og annet kunnskapsgrunnlag aktivt i arbeidet for å forbedre innbyggernes livskvalitet
- Samle kreftene / tverrfaglig samarbeidet om å styrke forhold og kvaliteter i barnehage, skole, nærmiljø, fritid og kulturliv
- Lage gode arenaer med innbyggere, frivillighet og næringsliv for å utvikle folkehelsearbeidet lokalt
- Legge til rette for møteplasser inne og ute i steds- og byutvikling
- Legge til rette for innbyggermedvirkning i beslutningsprosesser
- Følge opp tiltakene i regjeringen Støres folkehelsemelding (2023)
- Sette ut flere benker langs turveiene og i grøntområdene
- Forebygge fallulykker – særlig blant eldre
- legge til rette for at alle innbyggere kan få oppfylle så mange av «Hverdagsgledens fem» som mulig - vær aktiv, knytt bånd, vær oppmerksom, gi, fortsett å lære.

Arbeid

Bærum kommune - en trygg og attraktiv arbeidsgiver

Bærum kommune skal være en trygg, seriøs og attraktiv arbeidsgiver. Bærum Arbeiderparti ønsker at kommunale velferdstjenester som hovedregel skal utføres av fast ansatte i hele stillinger. Vi ønsker ikke å privatisere og konkurranseutsette kommunens faste oppgaver og tjenester og vi ønsker å minimere bruken av innleid arbeidskraft.

Arbeid til alle er jobb nummer 1! Bærum kommune må derfor arbeide systematisk og målrettet for å fremme Bærum kommune som en attraktiv arbeidsplass som rekrutterer de beste og mest motiverte medarbeiderne, samtidig som kommunen verdsetter og arbeider for å beholde sine nåværende ansatte. Arbeidsplassen skal være en god læringsarena hvor ansatte ha reelle muligheter til livslang læring og vekst. Økt digitalisering og innføring av ny helseteknologi krever økt kunnskap og må skje i tett samarbeid med de ansatte og fagforeningene.

I 2020 brukte Bærum kommune 50 millioner kroner på innleie av vikarer bare innen helse- og omsorgssektoren. Det var en økning på 495 % fra 2020. Bærum Arbeiderparti mener hverdagen blir langt bedre for både de ansatte og brukerne av de kommunale tjenestene med en økt grunnbemanning fremfor at fellesskapets midler brukes på innleie fra vikarbyråer

Vi ønsker å utstede en læreplassgaranti og totalt øke antallet uteksaminerte med fagbrev til 250 pr. år.

Bærum Arbeiderparti ønsker et raust og inkluderende arbeidsliv hvor alle får utnytte sin arbeidsevne. Arbeid gir trygghet i hverdagen. Bærum kommune har som arbeidsgiver et særlig ansvar til å legge til rette for at flere personer som i dag står utenfor arbeidslivet får en sjanse til å jobbe.

Bærum Arbeiderparti vil:

- tilby kommunalt ansatte trygge jobber og ei lønn det går an å leve av
- gjøre hele og faste stillinger til en hovedregel for alle kommunale stillinger
- øke grunnbemanningen.
- erstatte bruk av bemanningsbyråer med egen kommunal vikarsentral med faste ansatte som dekker fraværet i utvalgte sektorer
- arbeide for at likt arbeid lønnes likt og rettferdig
- Innføre en handlingsplan for å rekruttere og beholde ansatte i kommunen
- Forebygge vold og trusler mot kommunens ansatte og sikre at det gis tilstrekkelig tid til nødvendig opplæring. Det skal foreligge både analoge og digitale varslingssystemer og lederes kompetanse på prosedyrer skal økes for å sikre god ivaretagelse av de ansatte ved, og i etterkant av, uønskede hendelser
- Styrke innsatsen mot netthets retta mot kommunens ansatte
- tilrettelegge for utvikling og bruk av gode digitale verktøy for ansatte og brukere av kommunale tjenester.
- øke lederes kompetanse på turnusarbeid
- sikre gode praksisplasser for studenter og heve kvaliteten på den faglige veiledningen

- 819 • iverksette tiltak som fremmer et godt og sunt arbeidsmiljø og som forebygger
- 820 arbeidsrelatert sykefravær
- 821 • tilby ansatte gode velferdstilbud og muligheten til å trene i arbeidstida
- 822 • føre en aktiv seniorpolitikk som gjør det attraktivt å stå lenger i jobb
- 823 • sikre ansatte reell medbestemmelse på alle nivåer i organisasjonen og tilrettelegge for at
- 824 gjeldende regler for helse, miljø og sikkerhet ivaretas

825

826 Inkluderingsdugnad

827

828 Bærum Arbeiderparti vil gjøre Bærum kommune til en foregangskommune på arbeidsinkludering og
829 mangfold. Alle som vil og kan skal få anledning til å delta i arbeidslivet. Det er spesielt viktig å gi de
830 som i dag står utenfor arbeidslivet en mulighet til å delta.

831

832 Inkluderingsdugnaden i arbeidslivet trenger:

- 833 • tilrettelegge for flere varig tilrettelagte arbeidsplasser (VTA)
- 834 • tilrettelegge for at flere med funksjonsnedsettelse/helseutfordringer/hull i CV'en ansettes i
- 835 ordinære stillinger, eventuelt med lønnstilskudd
- 836 • tilby flere kommunale praksisplasser
- 837 • tilby flere læreplasser for lærekandidater
- 838 • gi personer med språkutfordringer, og som står utenfor arbeidslivet, tilbud om kombinert
- 839 språkopplæring og praksisplass i kommunen
- 840 • fortsette suksessen Globale Bærum – et samarbeidsprosjekt mellom kommune og arbeidsliv
- 841 for å få innvandrere raskt i arbeid
- 842 • tilrettelegge for at seniorer skal kunne stå lenger i jobb
- 843 • sikre flere unge sommerjobb i kommunen
- 844 • at Bærum kommune tar et særlig ansvar for å sikre ungdom under 20 år som står uten
- 845 skoleplass eller arbeid en meningsfylt hverdag

846

847 Livslang læring:

848

849 Bærum Arbeiderparti vil:

- 850 • gi alle ansatte rettigheter og reelle muligheter til livslang læring
- 851 • øke andelen faglærte i kommunen ved å gi flere ansatte muligheten til å ta:
 - 852 ○ fagbrev på jobb
 - 853 ○ praksiskandidat
 - 854 ○ lærerkandidat
 - 855 ○ høyskole- eller universitetsutdanning på deltid

856

857 Læringer

858

859 Bærum Arbeiderparti vil:

- 860 • innføre en læreplassgaranti for læringer og iverksette offensive tiltak for nå målet om 250
- 861 læreplasser årlig
- 862 • gi flere ansatte muligheten til å ta fagutdanning i form av fagbrev på jobb

- 863 • fremme tiltak for å sikre flere og dyktige veiledere for lærlingene, herunder lønnstillegg og
864 veilederutdanning
865 • gi flere av kommunens uteksaminerte lærlinger tilbud om hele og faste stillinger i
866 kommunen
867 • tilby søkere til lærlingeordningen, som har svake norskkunnskaper, en 3-årig
868 lærlingeordning med kombinert språk- og fagopplæring

869

Klima, miljø og natur

870

871

872 Bærum Arbeiderparti vil:

- 873 • Klima, miljø og natur skal være fundamentet og rammen for alle områder der vi utvikler
874 politikk.
875 • Sikre en parkeringsstrategi som har et sosialt fokus, men som bidrar til å kutte utslipp
876 • Ta vare på hundremeterskogene og andre lokale grøntområder.
877 • Sikre flere områder vern
878 • Kartlegge naturmangfoldet i Bærum
879 • Bidra til at naturmangfoldet og artsrikdommen bevares
880 • Styrke naturmangfoldet og sikre leveområder for rødlistede arter
881 • Sammen med andre omkringliggende kommuner rundt Oslo; sikre at det finnes tilstrekkelig
882 med lade og påfyllsmuligheter (hydrogen) for vare- tungtransport.
883 • Stille krav til null-utslipp fra alle kommunale anskaffelser fra og med 2027.
884 • Inngå samarbeid med lokalt næringsliv om å sikre lastebiler som har nullutslipp
885 • Samarbeide med stat og andre kommuner for å sikre rask og nødvendig reduksjon av utslipp
886 fra vare- og tungtransport, deriblant økonomiske insentiver
887 • Forsterke klimamålene i kommunen ut over minst 65%
888 • Utvikle kommunens klimabudsjett for både direkte og indirekte utslipp, spesielt ved bedre
889 estimering av utslipp og virkninger av tiltak
890 • Styrke arbeidet med sirkulærøkonomi
891 • Sikre utslippsfrie byggeplasser innen 2030
892 • Sørge for at det etableres og vedlikeholdes kantsoner langs kommunens elver og bekker
893 der det er mulig
894 • Utslippsfri kommunal bilpark
895 • Tilrettelegge for gjenbruk, deling og ombruk
896 • Midlertidig bearbeiding og deponere steinmasser på Avtjerna.
897 • Arbeide for å redusere matsvinn
898 • Ha bedre kontroll på oppskyting av fyrverkeri og dette bør foregå på forhåndsgodkjente
899 steder for oppskyting

900

Fjord og kyst

901

902

903 Bærum Arbeiderparti vil:

- 904 • Sikre en ferdigstilt sammenhengende kyststi før kommunestyreperiodens slutt

- 905 • Styrke arbeidet med separering av vann- og avløpsnett for å redusere utslipp til fjord og
906 vann.
907 • Gå sammen med omkringliggende kommuner for å styrke arbeidet med å få en renere og
908 mer fiskerik Oslofjord.
909 • Kreve høstpløying for å hindre jord erosjon til vann og Oslofjorden
910 • Montere badestiger flere steder
911 • Renere og mer fiskerik Oslofjorden skal være et satsingsområde

912

913 Areal til rekreasjon og fritid

914

915 Bærum Arbeiderparti vil:

- 916 • Åpne lukkede bekker
917 • Unngå at det gis dispensasjoner for å bygge innenfor byggeforbudssoner langs vassdragene
918 • Bidra til at nærnaturområdene langs vassdragene ikke bygges ned eller forsøples
919 • Bidra til at vassdragsledene fra fjorden til Marka langs alle elver og bekker gjøres
920 tilgjengelige
921 • Trappe opp tempoet i bygging av sykkelvei i kommunen
922 • Tilrettelegge for at sykkel og el-sykkel blir mer brukt.
923 • Sikre tilstrekkelig måking og salting av sykkelveier
924 • Styrke satsingen på oppgradering av gangerveier og stier
925 • Tilrettelegge for flere organisert parsellhager slik at flere kan dyrke grønnsaker o.l.
926 • Lage frilufts øy for alle på Fornebu
927 • Krav til flere møteplasser ved nybygging
928 • Opparbeide helårs turvei i skiløypene i Vestmarka slik at traseene kan benyttes hele året.
929 • Flere søppelkasser med pantebeholder i friluftsområder

930

931 Bolig og samferdsel

932

933 Bolig

934

935 Bærum Arbeiderparti vil:

- 936 • Installere solceller og varmepumper på alle kommunale bygg, der det er hensiktsmessig
937 • Prioritere vedlikehold og oppussing av bygg fremfor nybygg
938 • Energieffektivisere kommunale bygninger slik at energiforbruket reduseres.
939 • At nye boliger og offentlige bygg har passivhus- eller plussusstandard
940 • Tilrettelegge for at også mindre aktører kan konkurrere om utbyggingsarealer.
941 • Følge Knutepunktstrategien
942 • Arkitektoniske og estetiske verdier skal vektlegges mer i plan/bygge/arkitektur-prosess.
943 • Bygge variert for å at grupper i ulike aldre og behov kan bosette seg i samme område
944 • Flere utbygninger som er organisert som borettslag.
945 • Bygge ut Avtjerna på sikt etter 2042
946 • Bedre dialog mellom kommune og utbyggere
947 • Utrede Mikrohus som et mer bærekraftig boalternativ

948

949 **Sosial boligpolitikk**

950

951 Bærum Arbeiderparti vil:

- 952 • Fortsette arbeidet med å gjenreise kommunal boligpolitikk for å realisere rimelige boliger på
- 953 tvers av generasjoner og at kommunen blir en hovedaktør i markedet for rimelige boliger.
- 954 Bedre ressursene til behandling av planer og reguleringer i Bærum Kommune
- 955 • Utvikle deleiemodell med 20% egenkapital og 40% kjøp og 40% leie med muligheter for å
- 956 eie mer over år
- 957 • Aktivt grep fra Bærum Kommune for å sikre boliger til 1.gangsetablerere og unge.
- 958 • Tilrettelegg tomter for Stiftelsen utleieboliger i Bærum ved å tilpasse regulering og tomter til
- 959 prosjekter for dem eller andre ideelle stiftelser.
- 960 • Det må settes større krav til sosial Bærekraft på lang sikt for byggeprosjekter.
- 961 • Tilrettelegg for leie til eie prosjekter
- 962 • Redusere leieprisene under gjengs leie nivå i et utvalg av kommunale boliger.
- 963 • Etablere flere multihus med studentboliger, seniorboliger og kommunale boliger i samme
- 964 bygg.
- 965 • Fortsette å bygge smart, miljøvennlig og med høy arkitektonisk kvalitet. Lage en strategi og
- 966 plan som fører til mer kommunal og sosial boligbygging.
- 967 • Bygge boliger der det allerede er skoler, barnehager og annen infrastruktur
- 968 • Oppgradere eldre infrastruktur heller enn å bygge nytt, der det er mulig
- 969 • Styrke tiltak for grønn energi ut over Enova støtte
- 970

971 **Samferdsel**

972

973 Bærum Arbeiderparti vil:

- 974 • Tilrettelegge for bildeling
- 975 • Sikre bedre og billigere kollektivtilbud. Hele kommunen skal være i sone 1
- 976 • At Fornebubanen ferdigstilles/Være en garantist for utbygging av Fornebubanen.
- 977 • Jobbe for at Kolsåsbanen utvides til Bærums Verk, Rykkinn og Sandvika
- 978 • Jobbe for at Østeråsbanen utvides
- 979 • Sikre gratis tilstrekkelig innfartsparkering ved kollektivknutepunkter
- 980 • Utvide ordningen med mikromobilitet i kommunen
- 981 • Styrke kollektivtilbudet internt i kommune, ikke bare til Oslo
- 982 • At antall nye parkeringsplasser henger sammen med hvilken grad det er tilgjengelig
- 983 kollektivtrafikk i området
- 984 • Styrke trygg skolevei
- 985 • Sikre gode lademuligheter i hele kommunen

986

987 **Landbruk**

988

- 989 • Lage en jordvernplan for Bærum
- 990 • Sørge for at det etableres tilstrekkelig brede kantsoner med naturlig vegetasjon langs alle

- 991 vassdrag for å redusere erosjon.
- 992 • Forhindre/ redusere landbruksavrenningen av nitrogen og fosforforbindelser
- 993 (næringsstoffer) til våre elver og bekker.
- 994 • Forhindre/ redusere jordpartikkelavrenningen som kommer ut i Oslofjorden, er også et
- 995 alvorlig problem for Oslofjorden og livet der.
- 996 • Bidra til forutsigbarhet i landbruket
- 997 • Samarbeid mellom skole og landbruk
- 998 • Jobbe for at Bærum kommune kjøper mer fra lokale produsenter, der det er mulig
- 999 • Håndheve driveplikten strengere
- 1000 • Støtte opp om kortreist jordbruk, REKO, koble Bærums storkjøkken med produsent.
- 1001 • Tilrettelegge for et økt og aktivt jordbruk for å styrke selvforsyningsgraden.
- 1002

1003

1004 *Flertallet ønsker følgende kulepunkt og består av: Bjørn Lydersen, Kirsti Margrethe Mortensen, Kjell*

1005 *Maartmann-Moe, Reidar Kleppe, Unni Tonning, Helene Borhaug, Thilde Marie Børsum*

- 1006 • *Jordvernet må styrkes. Ingen nedbygging av dyrket matjord i kommende periode 2023-*
- 1007 *2027, med mindre reguleringen eller et tiltak er av vesentlig samfunnsmessig betydning*

1008 *Dissens:*

1009 *Mindretallet ønsker følgende alternativ formulering og består av: William Høie, Cathrine Chaffey*

- 1010 • *Jordvernet må styrkes. Ingen nedbygging av dyrket matjord i kommende periode 2023-2027*
- 1011
- 1012
- 1013
- 1014 • Alt dyrket og dyrkbart areal som tillates endret skal erstattes med minst like verdifullt nytt
- 1015 opparbeidet dyrkbart areal.
- 1016 • Utarbeide en plan for kommuneskogen for drifte denne på en bærekraftig måte både for
- 1017 klima og næring.
- 1018 • Styrke rekrutteringen til jordbruket
- 1019 • Bistå med incentiver og tilrettelegge for at flere av kommunens bønder går over til
- 1020 regenerativt landbruk. Det motsatte av å utarme jorden.
- 1021 • Jobbe for mer allsidig dyrkning
- 1022 • Satse på organisk gjødsel
- 1023 • Føre et arealregnskap i Bærum
- 1024

Idrett, kultur og fritid

1025

1026

1027 Fritidstilbud skal være tilgjengelig for alle, spesielt unge.

1028

Fritidsstipend

1029

1030

1031 Bærum Arbeiderparti vil:

- 1032 • Styrke og synliggjøre ordningen med fritidsstipend. Kommunen skal synliggjøre
1033 tilskuddsordningene gjennom skoler og idrettslag, i forbindelse med inndekning av
1034 kontingent i idrettslag og støtte til idrettsutstyr
1035 • Sørge for at idrettsklubber som får medlemmer som bruker fritidsstipend følges opp på en
1036 helhetlig måte, slik at de får mest mulig ut av tilbudet
1037 • Kommunen må ha en årlig utregning over hvor mange familier fritidsstipendet skal være
1038 aktuelt for, og justere tilbudet etter dette

Idrett

- 1039
1040
1041 Bærum Arbeiderparti skal mer enn å bare heie på idretten!
1042 Idretten er en del av det utvidede kulturbegrepet og er en viktig arena for fritid og integrering.
1043 Bærum Arbeiderparti ønsker en idrettspolitik for alle, ikke kun for de få. Alle skal føle på at
1044 idrettstilbudet i Bærum er tilgjengelig for dem. Derfor ønsker vi flere tiltak og lavterskeltilbud
1045 innenfor fysisk aktivitet for barn, unge og eldre.
1046

Organisert idrett

- 1047
1048
1049 Breddeidretten skal nå bredt. Det å holde seg i aktivitet er viktig i alle livsfaser, og kommunen må
1050 jobbe for at det er enklest mulig både å organisere treninger og at det skal være plass til alle. Ikke
1051 alle kan bli verdensmestere, men alle kan slå personlige rekorder. Kommunen må ha et tilbud som
1052 når både de som ønsker å konkurrere i toppen og de som ikke gjør det.
1053

- 1054 Bærum Arbeiderparti vil:

- 1055 • At «Bærumsmodellen» må videreføres og justeres i forhold til befolkningsøkningen
1056 • Jobbe for gode kollektivmuligheter til idrettsanleggene
1057 • Støtte idrettsklubber som ønsker å starte organisert felleskjøring til trening
1058 • Jobbe for at ergoterapeuter kan fortsette å være gode formidlere om den organiserte
1059 paraidretten til sine brukere
1060 • Fjorden og skjærgården skal tilrettelegges bedre for umotorisert/ikke-motorisert vannsport
1061 • Jobbe for flere tilbud til ungdom og voksne som ønsker å drive med idrett, men som ikke
1062 ønsker å konkurrere.
1063 • Se på muligheter for å se mer sammenheng mellom trening for barn og voksne, slik at
1064 voksne kan ha et treningstilbud, samtidig som barna trener
1065 • Idretten er en inkluderingsarena, og derfor må vi engasjere idrettslagene i integrerings- og
1066 inkluderingstiltak. Alle skal føle seg hjemme i Bærumsidretten.

Idrettsanlegg

- 1067
1068
1069 Bærum Arbeiderparti vil:

- 1070 • Etableres plan for å håndtere vedlikeholds- og oppdateringsbehov i idrettsanleggene. Det å
1071 se på energieffektivitet er en viktig del av dette arbeidet. Planen må inkludere hvordan
1072 gjøre anleggene universelt utformet.
1073 • Etablere en langsiktig arealplan for idrett. Dette innebærer å sikre forsvarlig dekning av
1074 idrettsanlegg i de mest tettbebygde områder, Sandvika og Fornebu
1075 • Sette tydeligere krav om hall- og anleggsdekning som en del av en utbyggingsprosjekt

- 1076 • Svømmehalldekningen i kommunen må bli vurdert som helhet. Det må også vurderes hvilke
1077 energibesparende tiltak som kan gjøres for eldre svømmehaller.
1078 • Opprettholde Berger svømmehall som et folkebad
1079 • stille seg positive til videre utredning og vurdering av en enkel og nøktern bandyhall i
1080 Bærum idrettspark.
1081 • Vurdere kommunale lånegarantier til utvalgte større anlegg
1082 • Støtte alpinanlegg i kommunen
1083 • Arbeide for å få etablert en digital reserveringsmodell for haller, slik at uorganiserte grupper
1084 enklere kan se hvor det er ledige haller for trening. Halleie må også bli enklere.
1085 Prøveprosjekt med tilgang til lokaler gjennom elektroniske nøkler
1086 • De faste halltidene til organiserte idrettslag burde bli fordelt tidligere enn i dag, slik at flere
1087 aktører enn de organiserte idrettslagene har mulighet til å planlegge sine aktiviteter
1088 tidligere
1089 • Mennesker med nedsatt funksjonsevne burde få prioritering ved fordeling av halltid
1090 • Kommunen må fortsette å se etter alternativer til gummigranulat på kunstgressbaner.
1091 Bærum kommune burde også stille baner til disposisjon for å teste alternativer.

1092 **Utleie av utstyr**
1093

- 1094 • Sørge for bedre samordning mellom ulike ordninger for utlån av idrettsutstyr,
1095 utstyrsbodene, som er i Bærum. Ha en ordning som gjør at noen av utstyrsbodene kan holde
1096 åpent på kvelder og i skoleferier.
1097 • Arbeide for at utstyrsbodene kan kjøpe inn aktivitetsutstyr til mennesker med nedsatt
1098 funksjonsevne, for å kunne gi flere muligheten til å drive paraidrett
1099

1100 **Uorganisert idrett og aktivitet**
1101

1102 Bærum Arbeiderparti vil:

- 1103 • Ta vare på parker og løkker i Bærum
1104 • Sette opp flere treningsapparater, som for eksempel Tufteparker, både i marka og nærmere
1105 der folk bor

1106 **Friluftsliv og fritid**
1107

1108 Tilgang på natur og friluftsliv er viktig for folkehelsen. Det er viktig at innbyggerne føler en nærhet
1109 til gode turmuligheter, fordi det gjør det lettere å komme seg ut. Bærum Arbeiderparti skal jobbe for
1110 at marka er tilgjengelig hele året, for flest mulig.
1111

1112 Bærum Arbeiderparti vil:

- 1113 • sikre og utbedre turveier og skiløyper for å styrke folkehelsen og gi mulighet for et aktivt
1114 friluftsliv i nærmiljøet.
1115 • Holde turveier og stier i god stand ved å rydde dem for trær og busker
1116 • Sette opp flere lysløyper i marka, med tidsinnstilte lys, slik at de ikke lysforurenses gjennom
1117 natten
1118 • Fortsette satsingen på oppgradering av gangerveier og stier
1119 • Støtte utbedringen av stier til vassdrag, for å gjøre dem mer tilgjengelig

- 1120 • Fortsette å jobbe for å bevare 100-meterskogene i Bærum, for å sørge for at natur og
- 1121 turmuligheter er nært der folk bor
- 1122 • Sikre en ferdigstilt sammenhengende kyststi i Bærum kommune før periodens slutt
- 1123 • På samlingssteder som plasser, parker og strender skal være godt tilgjengelige benker
- 1124 • Flere benker langs turveier, for å gjøre at spesielt eldre enklere kan ta dem i bruk
- 1125 • Det skal være strødd langs flere turveier
- 1126 • Sjøppelkasser flere steder langs turveier, både i marka og kysten
- 1127 • Sørge for nok preparerte skiløyper for å sikre at bærumsnaturen er tilgjengelig også om
- 1128 vinteren
- 1129 • Jobbe for bedre kollektivforbindelser til marka
- 1130 • Flere utfartsparkeringer nært marka
- 1131 • samarbeide med velforeningene om lokale løsninger
- 1132

1133 Møteplasser

1134

1135 Bærum Arbeiderparti vil:

- 1136 • Bærum kommune trenger flere aktivitetstilbud til unge. Det må være møteplasser for
- 1137 ungdom med ulik grad av organisering og målrettet mot ulike aldersgrupper. Disse
- 1138 møteplassene burde basere seg på lokale behov og dialog med lokale ungdommer. Ungdom
- 1139 burde også få muligheten til å være med å drifte disse tilbudene.
- 1140 • Det skal bli stilt krav om møteplasser både inne og ute i framtidige områdeplaner
- 1141 • Etablere flere gratis innendørs møteplasser som frivillige organisasjoner kan låne
- 1142 • Bygge flere lekeplasser utendørs for barn, som bidrar til aktivisering og felleskap i
- 1143 lokalområder
- 1144 • Der det skal bygges lokaler for ungdom, burde det brukes midlertidige lokaler fordi ungdom
- 1145 ikke har tid til å vente på at permanente blir bygd
- 1146 • På den frittstående OBOS-tomten på Fornebu skal det bygges et flerbrukshus som skal
- 1147 inneholde møterom, scener og mulighet for at flere livssyn skal kunne ta i bruk bygget
- 1148 • Samarbeide med de militære veteranene om tidsmessig møteplass for dem
- 1149

Kultur

1150

1151

1152 Bærum Arbeiderparti vil:

- 1153 • Søkbare midler til kulturprosjekter skal harmoniseres og økes
- 1154 • Kulturaktørene skal ha rammebetingelser som de kan leve av
- 1155 • Styrke kulturtilbudet for de eldre blant annet gjennom "Den kulturelle spaserstokken" og
- 1156 seniorsentre
- 1157 • Bærum kulturråd skal bli høringsinstans ved rehabilitering og bygging av skoler, slik at blant
- 1158 annet akustiske forhold blir ivaretatt.
- 1159 • Etablere aktivitetskort i Bærum, i samarbeid med Akershus fylkeskommune, for å gjøre
- 1160 kultur mer tilgjengelig for flere unge
- 1161 • Styrke informasjonen om aktiviteter rettet mot ungdom i kommunen for å gjøre det lettere
- 1162 for ungdom å bli med på lavterskel aktiviteter.
- 1163 • Bærum kommune skal bidra til årlig PRIDE-markering i Bærum

1164

1165

1166 Sambruk av kommunale bygg

1167

1168 Bærum Arbeiderparti vil:

- 1169 • Skape en felles digital portal for lån av kommunale kulturarenaer og møteplasser i Bærum,
1170 som gjør det enklere å ha oversikt over hvilke muligheter som finnes.
- 1171 • Det skal bli enklere både for kommunen og den enkelte aktør og ta i bruk kommunens bygg,
1172 også etter kontortid, innenfor gjeldende lover og retningslinjer. Pilot med digitale nøkler.
- 1173 • At det er gratis for barne- og ungdomsorganisasjoner å låne kommunens lokaler.
- 1174 • Styrke veiledningstorget slik at de også kan bistå i lån av kulturarenaer og møteplasser

1175

1176 Bibliotek

1177

1178 Bærum Arbeiderparti vil:

- 1179 • Satse på og videreutvikle bibliotekene også for fremtidens digitale tjenester, og
1180 opprettholde en filialstruktur som gjør biblioteker lett tilgjengelig i alle lokalmiljøer i Bærum.
- 1181 • sikre utviklingen av bibliotekene som lokale møteplasser
- 1182 • For frivillige organisasjoner skal det være gratis å låne rom på biblioteket
- 1183 • Styrke bibliotekenes rolle som kulturarenaer

1184

1185 Scener

1186

1187 Bærum Arbeiderparti vil:

- 1188 • Bygge flere kulturscener med publikumsseter
- 1189 • Restaurering av eksisterende utescener i hele Bærum

1190

1191 Kulturskolen

1192

1193 Bærum Arbeiderparti vil:

- 1194 • Få kulturskolen til Fornebu, i tillegg til Sandvika
- 1195 • Tilbudet i kulturskolen skal styrkes
- 1196 • Jobbe for en kulturskole i stadig utvikling – med faste, gode øvingslokaler og et tilbud som
1197 kan inkludere alle barn
- 1198 • Kulturskolen skal jobbe i tettere samarbeid med skolen

1199

1200 Møte mellom skole og kultur

1201

1202 Bærum Arbeiderparti vil:

- 1203 • Styrke den kulturelle skolesekken
- 1204 • Jobbe for at skolene bedre skal kunne utnytte kunnskapen til de frivillige organisasjonene i
1205 lokalområdet.

1206

1207 **Bærum - et livssynsåpent samfunn**

1208

1209 Bærum Arbeiderparti vil:

- 1210 • Sikre barns medvirkning og selvbestemmelse i spørsmål om tro og livssyn, blant annet
- 1211 gjennom å sørge for at blant annet Bærum Tro- og livssynsforum får være innom skoler for å
- 1212 snakke om livssyn.
- 1213 • Samarbeide med kirkene om hvordan vi kan ta i bruk kirkebyggene best mulig av
- 1214 lokalmiljøet, slik at rommene står minst mulig tomme.
- 1215 • Iverksette tiltak, i samarbeid med de Islamske miljøene i Bærum, for at det skal føles trygt å
- 1216 gå i moskeene i Bærum
- 1217 • Fortsette å støtte Kirkelig fellesråd sitt lavterskel samtaletilbud 13-20
- 1218 • Bidra til at Bærums steinkirker, Tanum og Haslum, er i god stand til 1000-årsmarkeringen for
- 1219 slaget på Stiklestad
- 1220 • Involvere livssynsorganisasjonene i byutviklingsplaner

1221

1222 **Museer**

1223

1224 Bærum Arbeiderparti vil:

- 1225 • Innføre gratis inngang for barn under 18 år på Bærum kommunes museer i skoleferiene.
- 1226 • Støtte museer og museutviklingen i Bærum. Utvikle samarbeidet mellom museene i Bærum.

1227

1228 **Kunst**

1229

1230 Bærum Arbeiderparti vil:

- 1231 • Satse på gatekunst og temporære uttrykk, gjennom blant annet å etablere en
- 1232 gatekunstportal, hvor gatekunstnere og eiere av store vegger kan komme i kontakt med
- 1233 hverandre
- 1234 • Satse på de profesjonelle kunst og kulturarenaene, slik at kunstmiljøene blir bærekraftige
- 1235 og konkurransedyktige både nasjonalt og internasjonalt

1236

1237 **Frivillighet**

1238

1239 Bærum kommune er avhengighet. Frivillighet finnes i alle områder av kommunen, både helse, barn
1240 og unge, kultur og idrett. Vi skal støtte frivilligheten og jobbe for at frivilligheten kan blomstre i
1241 kommunen. Samtidig skal Arbeiderpartiet sikre at kommunen ikke er avhengig av frivilligheten for å
1242 få oppfylt sine lovpålagte oppgaver. Frivilligheten er og skal være et fantastisk tilskudd for
1243 kommunen.

1244

1245 Frivillighet er ikke noe vi kan bestilles ved behov. Det må dyrkes fram over tid. Frivilligheten er en
1246 sentral del av Bærums beredskap i kriser, og må derfor alltid ha rammer som tilrettelegger for å
1247 kunne dekke et ukjent problem

Bærum Arbeiderparti:

- Gi en tydeligere beskrivelse av funksjonene til frivillighetskoordinatorene i Bærum
- Gjøre søknadsprosesser for midler til frivillige organisasjoner enklere og mer oversiktlige. Se på muligheter å søke på langtidsbaserte midler, for å gi frivilligheten bedre forutsigbarhet.
- Bærum kommune skal utvide muligheten for å søke på midler som går på tvers av sektorer, og muliggjøre at organisasjoner kan definere seg innen flere sektorer
- Frivillighetssentralene skal være synlige i bybildet i Bærum. De har en viktig rolle i å legge til rette for frivillighet i kommunen, og skal ytterligere støttes
- Se på rapporteringssystemet for mottakere av kommunale midler i dag. Begrense rapporteringen til det som er nødvendig for å sikre forsvarlig bruk av felleskapets penger.
- Se på muligheten for å etablere flere fond med frie driftsmidler og ikke bare prosjektmidler
- Gi gode og forutsigbare vilkår for frivilligheten i hele kommunen.
- Bærum kommune skal ikke være avhengig av frivilligheten for å få oppfylt sine lovpålagte oppgaver

En aktiv kommunal næringspolitikk

Næringsvennlig kommune

Bærum Arbeiderparti vil at kommunen skal legge til rette for et næringsliv som tar samfunnsansvar, skaper verdier og som tar en aktiv del i å utvikle velfungerende lokalmiljø i vår kommune.

Kommunen skal spille på lag med næringen og næringen skal spille på lag med kommunen, for det er i fellesskap vi er best. Bærum kommune skal være et godt sted å starte og drifte en bedrift.

Bærum Arbeiderparti vil:

- Garantere for at næringslivet i kommunen får forutsigbare rammevilkår
- Etablere et fond for investeringer i offentlig-private samarbeid som gir klimagevinst
- Utforme en ny strategisk næringsplan for 2024-2028 i samarbeid med arbeidslivets parter og interessenter
- Regulere gode arealer til næringseiendom, blant annet med fokus på klynge-bygging
- Støtte Destinasjon Bærum
- Redusere saksbehandlingstiden i Bærum kommune gjennom styrking av ressurser og satsning på digitale løsninger.
- Forenkle søknader og andre prosesser som næringsdrivende må gjennom for å gjøre sin jobb
- arbeidet for større åpenhet og mer innsyn i politiske og administrative prosesser i kommunen.
- Styrke kommunens ambisjoner om åpen dialog med lokalt næringsliv
- Støtte initiativ om «Næringslivets hus» for å samle kommunens næringslivsorganisasjoner på et sted
- Etablere næringsombud i Bærum kommune, en person i kommunens administrasjon med spesielt ansvar for kontakt med lokalt næringsliv

Et mangfoldig arbeidsmarked

Både nasjonalt og i vår kommune er næringslivets kanskje aller største utfordring å finne nok folk

med riktig kompetanse. For Bærum Arbeiderparti må denne utfordringen møtes gjennom utdanning, legge arbeidslivet til rette for fler og sørge for at det er mulig for mennesker med forskjellig typer kompetanse å bosette seg i vår kommune. Næringslivet trenger ulike typer kompetanse fra ufaglært, fagbrev, master til ph.d. For kommunen er det viktig å stille ressurser til disposisjon for å gi alle like muligheter til å komme gjennom skolen, hente inn igjen de som har falt fra og føre en boligpolitikk som gir alle muligheten til å bo i Bærum.

Bærum Arbeiderparti vil:

- Legge til rette for en boligpolitikk som sørger for at mennesker i alle aldre og med en større bredde av kompetanse kan bosette og etablere seg i kommunen.
- Styrke satsing på læreplaner og jobber for å møte behovet for læreplaner ut fra hva elevene velger og næringslivets behov.
- Jobbe for etablering av egen fagskole i Akershus med plassering i Bærum.
- Styrke tilbudet om arbeidsrettet språktrening
- Arbeide for ny høyere utdanning til kommunen
- At Bærum skal satse på flere egnede arbeidsplasser for funksjonshemmede i lokalt næringsliv, og aktivt støtte opp under arbeidsmarkedsbedriftene.

Jobbreiser

En stor del av alles arbeidshverdag er veien til og fra jobb. Vi er alle opptatt av at denne er enklest mulig, passer inn i hverdagen og tar minst mulig tid. Den ansattes jobbreise er også viktig for arbeidsgiver siden en dårlig en kun leder til slitne ansatte som kommer for sent, en dårlig jobbreise kan også lede til at de ansatte bytter jobb. Bærum Arbeiderparti vil jobbe for at veien fra hjem til jobb og tilbake er enklest mulig for alle ansatte, uansett hvor i kommunen du bor og hvor du jobber. Vi skal også tenke på klima som rammen for all politikk, og vil derfor sørge for at flest mulig reiser tas kollektivt.

Bærum Arbeiderparti vil:

- Gjøre det mer attraktivt med arbeidsplasser i hele kommunen gjennom styrket kollektivtransport.
- sørge for at Fornebubanen ferdigstilles
- sørge for at E18 vestkorridoren ferdigstilles
- ha hele Bærum inn i sone 1
- sikre matebusser fra Bærums Verk og Rykkinn til Kolsås T-bane i pendlertiden
- sikre matebusser fra Skui via Vøyenenga til Sandvika terminal i pendlertiden

Ambisjoner for våre næringsparker

I Bærum har vi næringsparker på Rud, Vøyenenga, Skui og Grini. Næringsparkene er viktige for å sørge for arbeidsplasser i kommunen. Næringsparkene og bysentre skal ikke i være konkurranse, men gode supplement til hverandre som gir våre innbyggere best mulig tilbud. Bærum Arbeiderparti har tydelige ambisjoner på at vi skal fortsatt ha næringsparker i kommunen og at disse skal være en del av kommunens vekst og forbedring.

Bærum Arbeiderparti vil:

- Bevare dagens næringsparker som handelssted for innbyggerne og næringsutviklingsområde for kommunen

- gjennomføre en mulighetsstudie for Vestre Bærum hvor det blant annet sees på næringsparkene og hvilken rolle de kan spille i et større løft for området
- Arbeide for å styrke kollektivtilbudet til næringsparkene, spesielt i arbeidstiden
- bygge klare ambisjoner gjennom dialog med eiere og brukere for næringsparkene.

Gode sentrumsområder for jobb og hverdag

Bærum Arbeiderparti vil:

- Bygge boliger der folk jobber og legge til rette for arbeidsplasser der folk bor

Dissens:

Flertallet ønsker følgende kulepunkt og består av: Thilde Marie Børsum, Reidar Kleppe, Cathrine Chaffey, Bjørn Lydersen, Unni Tønning, William Høie, Kjell Maartmann-Moe, Elisabeth Nasset, Helene Borhaug

- *Arbeide for universell tilgjengelighet i sentrumsområder, samtidig som man jobber for å få flere gågater og bilfrie områder, spesielt Bekkestua sentrum og Claude Monets Alle i Sandvika.*

Mindretallet ønsker «Claude Monet Alle i Sandvika» strøket fra kulepunktet. Mindretallet består av: Kirsti Margrethe Mortensen.

- Jobbe for at alle kommunens innbyggere skal ha en matbutikk i gå-distanse, helst ved kollektivknutepunkt
- tilrettelegge for varelevering på dagtid for å unngå tungtrafikk i rushtid og nattarbeid for de ansatte i handelsnæringen
- tilrettelegge for mindre post- og pakkeutlevering nær der folk bor

Innovasjon

Store, komplekse utfordringer stiller krav til samarbeid og gjør at vi må bruke alle verktøyene for innovasjon – utdanning og forskning, Offentlig-privat samarbeid og finansiering. Kommunene har mange av disse verktøyene. Bærum Arbeiderparti mener Bærum skal være et senter for innovasjon både i offentlig og privat sektor. Da kreves politisk vilje til å satse.

Gründere og innovasjon i privat sektor

Bærum Arbeiderparti vil:

- Styrke og etablere nye lokale satsinger på gründere
- Bidra til etablering og vekst i gründerentraler hvor enkelt gründere kan komme sammen for å finne et fellesskap
- Se på etablering av gründerentral i mulig nytt flerbruks hus på Rykkinn
- Ha dialog med ny Akershus fylkeskommune for å bedre rammene rundt Startup Viken for de lokale gründerne
- Samarbeide med fylket, stat og lokale partnere for å bygge veien videre etter etablerings-tjenesten for gründerbedrifter
- Ha en ekstra satsing rettet mot rekruttering og støtte til kvinnelige gründere

Kommunal innovasjon, kunnskapsutvikling og digitalisering

Bærum Arbeiderparti vil:

- At kommunen skal være en pådriver for å forbedre og skape nye tjenester som gir relevante og gode opplevelser hos innbyggerne.
- Sikre at fellesskapet eier data produsert i kommunens systemer og tjenester.
- Tilgjengeliggjøre kommunens data for forskning.
- Være en aktiv partner for myndigheter, andre kommuner og forskningsmiljøer om mer randomisert forskning.

Samfunnsansvar

Samfunnsansvar handler om å ta ansvar for mennesker, samfunn og miljø. For Bærum Arbeiderparti er det viktig at kommunen bidrar med det den kan for å oppfylle FNs bærekrafts mål.

Samfunnsansvar er ikke noe man bare kan snakke om i festtaler, det kreves vilje, handling og reel politikk.

Bærum Arbeiderparti vil:

- Holde på FNs bærekrafts mål som pilarene for kommunens næringsstrategi.
- Bidra til at ungdom mellom 16-19 år som ikke går på skole kommer ut i arbeid eller kvalifiseringstiltak.
- Krav om minstelønn og at bedriften følger arbeidsmiljøloven for serverings- og skjenkebevillingen, og gå i dialog med partene for å etablere krav om tariffavtale for skjenkebevillingen.
- Prøve ut dulting, tiltak påvist å endre menneskers atferd uten å endre valgmulighetene som er tilgjengelig, til å legge til rette for at innbyggerne kan ta mer bærekraftige valg.
- Styrke signaler til politiet om å følge opp ulovlig søndagsåpne butikker.
- Kommunen skal ikke tillate søndagsåpne butikker i sine lokaler.
- at Bærum kommune skal være en positiv bidragsyter inn i A-krimssenter samarbeidet (Arbeidstilsynet, NAV, politiet og Skatteetatens samarbeid mot arbeidslivskriminalitet) for å sikre konkurranse på like vilkår og på en effektiv måte stoppe kriminelle aktører.

Anskaffelser

Bærum kommune er en av Norges største innkjøpere, dette gir stor makt. Som samfunnsaktør er det viktig at kommunen bruker denne makten til det beste for fellesskapet. Det er det seriøse arbeids- og næringslivet som skal vinne kontrakter i Bærum kommune. Bærum kommune skal gå foran i kampen mot arbeidslivskriminalitet og sosial dumping.

Bærum Arbeiderparti vil:

- Etablere en anskaffelsesmodell for et seriøst arbeidsliv som bygger på prinsippene for Norgesmodellen.
- Vekte miljø, kompetanse og sosiale krav over pris, og innføre krav om null-utslipp innen 2027 i alle anskaffelser
- Ambisiøse krav om lærlinger
- Krav om transparens om lønn og fordeler, og begrense antall ledd med underleverandører.
- Bærum kommune skal vektlegge i sine anbudsprosesser:
 - tariffavtale og faste ansettelser
 - mangfold og likestilling

- 1439 ○ arbeidstreningstillinger
- 1440 ○ at gründerbedrifter er leverandør eller brukes som underleverandør
- 1441 • Alle krav, inkludert pris, skal gi svar på en gradert skala.
- 1442 • Krav skal følges i hele verdikjeden, også hos importører og underleverandører
- 1443 • Styrke kontrollen, med blant annet uanmeldte kontroller, for de som har vunnet kommunale
- 1444 anbud og si opp avtale og kreve erstatning når krav ikke er blitt møtt, hvis dialog ikke fører
- 1445 frem.
- 1446 • Tydelig og styrket fokus på innovative anskaffelser, hvilket betyr bestillinger basert i en
- 1447 problembeskrivelse slik at næringen kan designe løsningen
- 1448 • At det gjennomføres en vurdering på alle anbud om de kan splittes opp for å
- 1449 tilgjengeliggjøre deltakelse for små- og mellomstore bedrifter
- 1450 • Ha årlig dialogkonferanse mellom næringslivet og kommunen om anskaffelse for å snakke
- 1451 om fremtidige krav og behov.
- 1452 • At alle kommunale bedrifter skal være en del av modellen for et seriøst arbeidsliv
- 1453

Demokrati og styring

- 1454
- 1455 Bærum Arbeiderparti ønsker at flere av Bærums beboere involverer seg og engasjerer seg i måten
- 1456 kommunen styres på. Kommunen har et ansvar for at det skal være gode anledninger for involvering
- 1457 gjennom hele året, i ulike saker og selvfølgelig ved valg. Valgdeltakelsen i kommunen må opp.
- 1458
- 1459 Bærum kommune skal være en mangfoldig kommune som skaper rom for alle. Kommunen må aktivt
- 1460 jobbe for å få flere innbyggere involvert i kommunens arbeid.
- 1461
- 1462 Bærum Arbeiderparti vil:
- 1463
- 1464 • Sikre at arbeidet med bærekraftsmålene er en integrert del av arbeidet i Bærum kommune
 - 1465 • Ikke innføre eiendomsskatt
 - 1466 • At det gjennomføres en lokaldemokratiutredning, der det sees på:
 - 1467 ○ Ser på lokaldemokratiets styrke i Bærum
 - 1468 ○ innbyggernes medbestemmelse og involvering
 - 1469 ○ Ser på alternativer for å tilgjengeliggjøre stemmelokaler på valgdagen
 - 1470 ○ en strategi for å øke medvirkningskraften til ungdom og marginaliserte grupper i
 - 1471 politikk
 - 1472 ○ Utreder muligheten for valg over 2 dager i Bærum
 - 1473 ○ om parlamentarisk styringsform eller formannskapsmodell er riktig for Bærum
 - 1474 • At tall og statistikk som kommer frem i utredninger, rapporter og dokumenter som ikke er
 - 1475 unntatt offentligheten, systematiseres og gjøres lett tilgjengelig.
 - 1476 • Legge mer til rette for innbygger-forslag og spørsmålsstilling i kommunestyret og utvalg
 - 1477 • Utvikle borgerpanelet og vurdere nye lignende organer for å involvere innbyggere
 - 1478 • Sikre at lokale organisasjoner og vel blir tilstrekkelige involvert i kommunens prosesser
 - 1479 • Sikre unges tilgang til politiske arenaer og styrke deres rolle som beslutningstakere og sikre
 - 1480 midler til prosjekter som støtter opp under dette.
 - 1481 • At ungdomsrådet skal arrangere to offisielle innspillsrunder i året, der elevrådene ved
 - 1482 barne- og ungdomsskoler i Bærum kan delt
 - 1483 • At kommunen støtter opp om inkluderingsarbeidet for LHBT-personer.
 - 1484 • At kommunen skal flagge med PRIDE-flagget

